

A közös európai menekültügyi rendszerrel főszabály szerint nem ellentétes az, hogy valamely tagállam automatikusan, származékos jelleggel és a család egységének megőrzése céljából kiterjessze a menekült jogállást azon szülő kiskorú gyermekére, akinek e jogállását elismerték

Az alapeljárás felperese, a tunéziai állampolgárságú LW 2017-ben született egy tunéziai anya, – akinek menedékjog iránti kérelmét elutasították – és egy szíriai apa, – akinek 2015-ben menekült jogállást biztosítottak – gyermekeként. Az LW nevében benyújtott menedékjog iránti kérelmet a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (szövetségi bevándorlási és menekültügyi hivatal, Németország) határozatában elutasította.

Mivel az e határozattal szemben benyújtott keresete nem járt sikerrel, LW felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ez utóbbi bíróság ítéletével szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Bundesverwaltungsgerichthez (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország).

A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy LW saját jogán nem tarthat igényt a menekült jogállás elismerésére. Hatékony védelemben részesülhet ugyanis a Tunéziai Köztársaságban, az állampolgársága szerinti egyik országban. LW ugyanakkor eleget tesz a nemzeti jogban¹ előírt, családi menekültvédelem címén származékos menekült jogállás elismeréséhez szükséges feltételeknek, mint olyan szülő egyedülálló kiskorú gyermeke, akinek e jogállását elismerték. E jogszabály értelmében ugyanis el kell ismerni azon gyermek menekült jogállását is, aki Németországban született, és másik szülője révén olyan harmadik ország állampolgárságával rendelkezik, amelynek területén nincs kitéve üldözés veszélyének.

A kérdést előterjesztő bíróság, mivel felmerül a kérdés, hogy a német jog ilyen értelmezése összeegyeztethető-e a **2011/95 irányelvvel**,² felfüggesztette az eljárást, és az említett irányelv 3. cikkének³ és 23. cikke (2) bekezdésének⁴ értelmezésével kapcsolatos kérdéseket terjesztett a Bíróság elé. A nagytanácsban eljáró Bíróság ítéletében azt a választ adja, hogy e rendelkezésekkel **nem ellentétes, ha valamely tagállam a kedvezőbb nemzeti rendelkezések értelmében származékos jelleggel és a család egységének megőrzése céljából menekült jogállást biztosít egy olyan harmadik országbeli állampolgár egyedülálló kiskorú gyermeke**

¹ A jelen ügyben az Asylgesetz (a menedékjogról szóló törvény) 26. §-a (2) és (5) bekezdésének az alapeljárásra alkalmazandó változata. Ezen együttesen alkalmazott rendelkezések előírják a menekült személy egyedülálló kiskorú gyermekének kérelmére nemzetközi védelemre jogosultként történő elismerését, amennyiben a szülője által megszerzett jogállás végleges jellegű.

² A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.).

³ E rendelkezés lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy kedvezőbb szabályokat vezessenek be annak meghatározására, hogy ki minősül menekültnek, valamint úgyszintén a nemzetközi védelem tartalmának meghatározására is, amennyiben e szabályok összeegyeztethetők az irányelvvel.

⁴ E rendelkezés, amelynek célja a nemzetközi védelemben részesülő személy családja egysége fenntartásának biztosítása abban az esetben, ha családtagjai személyükben nem felelnek meg az ilyen védelemben való részesüléshez szükséges feltételeknek, a kedvezményezett számára nyújtott bizonyos előnyöknek az említett családtagokra való kiterjesztését írja elő.

számára, akinek e jogállását elismerték, beleértve azon esetet, amikor e gyermek az adott tagállam területén született, és másik szülője révén olyan harmadik állam állampolgárságával rendelkezik, amelynek területén nincs üldöztetés veszélyének kitéve. Az ilyen nemzeti rendelkezéseknek a 2011/95 irányelvvel való összeegyeztethetősége azonban azt feltételezi, hogy a gyermekekre az említett irányelvben szabályozott kizáró okok egyike sem vonatkozik, és e gyermek az állampolgársága vagy a személyes jogállására jellemző valamely más elem alapján az említett tagállamban nem részesülne kedvezőbb bánásmódban annál, mint amelyet a menekült jogállás biztosítana számára.

A Bíróság álláspontja

Először is, a Bíróság megállapítja, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben lévő gyermek nem felel meg az ahhoz szükséges feltételeknek, hogy a 2011/95 irányelvvel bevezetett szabályozás alapján saját jogán elismerjék a menekült jogállását.

Az említett irányelvből ugyanis az következik, hogy a menekültként történő elismeréshez két feltétel teljesülése szükséges, amelyek egyrészt az üldöztetéstől való félelemre, másrészt az érintett személy állampolgársága szerinti harmadik ország által elkövetett üldözési cselekményekkel szembeni védelem hiányára vonatkoznak. Márpedig LW Tunéziában hatékony védelemben részesülhet. A Bíróság ebben az összefüggésben emlékeztet arra, hogy a 2011/95 irányelv által bevezetett rendszer alapján a nemzetközi védelem iránti kérelemnek nem lehet saját jogon helyt adni kizárólag azon az alapon, hogy a kérelmező családtagja megalapozottan fél az üldöztetéstől vagy súlyos sérelem tényleges veszélye fenyegeti, amennyiben megállapítást nyer, hogy az e családtaggal fennálló kapcsolata és az abból következő különös sebezhetőség ellenére a kérelmező maga nincs kitéve az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem veszélyének.⁵

Másodszor, a Bíróság rámutat arra, hogy a 2011/95 irányelv nem írja elő a menekült jogállásnak azon személy családtagjaira való származékos kiterjesztését, akinek e jogállását elismerték, és akinek a családtagjai személyükben nem felelnek meg az e jogállás elismeréséhez szükséges feltételeknek. Ezen irányelv 23. cikke ugyanis annak előírására szorítkozik, hogy a tagállamok nemzeti jogszabályaikat olyan módon alakítsák ki, hogy az ilyen családtagok, amennyiben az e családtagok személyes jogállásával összeegyeztethető, bizonyos, a család egységének fenntartását célzó előnyökben részesüljenek, amelyek többek között magukban foglalják a tartózkodási engedély kiállítását és a munkavállaláshoz való hozzáférést. Egyébiránt a tagállamok azon kötelezettsége, hogy az ezen előnyökhöz való hozzáféréstről rendelkezzenek, nem terjed ki a nemzetközi védelemben részesülő személy azon gyermekeire, akik a fogadó tagállam területén, egy ott alapított családban születtek.

Harmadszor annak vizsgálatakor, hogy egy tagállam mindemellett elismerheti-e az LW-hez hasonló helyzetben lévő gyermek származékos menekült jogállását a családi egység fenntartása érdekében, a Bíróság emlékeztet arra, hogy a 2011/95 irányelv 3. cikke lehetővé teszi a tagállamok számára kedvezőbb szabályok bevezetését annak meghatározására, hogy ki minősül menekültnek, amennyiben e szabályok összeegyeztethetők ezen irányelvvel.

Az ilyen szabályok nem egyeztethetők össze az irányelvvel, amennyiben a nemzetközi védelem logikájával egyáltalán össze nem függő helyzetben lévő, harmadik országbeli állampolgároknak biztosítanak menekült jogállást.⁶ A menekült jogállásnak az alapügyben szóban forgó jogszabály által a menekült jogállású személy családi egysége fenntartásának céljából előírt, automatikus, származékos kiterjesztése azon személy kiskorú gyermekére, aki számára e jogállást elismerték, összefügg a nemzetközi védelem logikájával, függetlenül attól, hogy e gyermek személyében megfelel-e az említett jogállás elismeréséhez szükséges feltételeknek, beleértve azon esetet, ha az említett gyermek a fogadó tagállamban született.

A Bíróság ugyanakkor rámutat, hogy előfordulhatnak olyan helyzetek, amelyekben a menekült jogállásnak a családi egység fenntartása érdekében a menekültként elismert személy kiskorú

⁵ Lásd: 2018. október 4-i Ahmedbekova ítélet ([C-652/16](#), EU:C:2018:801, 50. pont).

⁶ Lásd: 2018. október 4-i Ahmedbekova ítélet ([C-652/16](#), EU:C:2018:801, 71. pont).

gyermekére való automatikus, származékos kiterjesztése e kapcsolat fennállása ellenére összeegyeztethetetlen lenne a 2011/95 irányelvvel.

Így egyrészt az ezen irányelv 3. cikkében szereplő fenntartással ellentétes az, ha valamely tagállam olyan rendelkezéseket fogad el, amelyek menekültként ismerik el az említett irányelv 12. cikkének (2) bekezdése értelmében ez alól kizárt személyt. Márpedig az alapügyben szóban forgó nemzeti jogszabály kizárja az ilyen személyeket a menekült jogállás kiterjesztése alól.

Másrészt a 2011/95 irányelv 23. cikkének (2) bekezdésében szereplő fenntartás kizárja a nemzetközi védelemben részesülő személy számára biztosított előnyök ezen személy valamely családtagjára történő kiterjesztését, amennyiben az összeegyeztethetetlen lenne e családtag személyes jogállásával. A Bíróság pontosítja e fenntartás terjedelmét, amelyet akkor is tiszteletben kell tartani, ha valamely tagállam az ezen irányelv 3. cikkének megfelelően elfogadott kedvezőbb szabályokat alkalmaz, amelyek értelmében a nemzetközi védelemben részesülő személy részére biztosított jogállás automatikusan kiterjed családtagokra, függetlenül attól, hogy azok személyükben megfelelnek-e az említett jogállás elismeréséhez szükséges feltételeknek.

E tekintetben összeegyeztethetetlen lenne a nemzetközi védelemben részesülő személy azon gyermekének személyes jogállásával, aki személyében nem felel meg e védelem megszerzése feltételeinek, ha a 2011/95 irányelv 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt előnyöket vagy az ilyen védelemben részesülő személynek biztosított jogállást kiterjesztenék e gyermekekre, amennyiben az a fogadó tagállam állampolgárságával, vagy olyan más állampolgársággal rendelkezik, amely a személyes jogállására jellemző valamennyi elemre tekintettel e kiterjesztéshez képest kedvezőbb bánásmódot biztosít számára. A 2011/95 irányelv 23. cikkének (2) bekezdésében szereplő fenntartás ezen értelmezése figyelembe veszi a gyermek mindenképp felett álló érdekét, amelynek fényében e rendelkezést értelmezni és alkalmazni kell.

A jelen ügyben nem tűnik úgy, hogy LW tunéziai állampolgársága vagy a személyes jogállására jellemző más elem alapján Németországban kedvezőbb bánásmódban részesülne annál, mint amely az apjának biztosított menekült jogállás származékos kiterjesztéséből következne.

Végül a Bíróság pontosítja, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló kedvezőbb nemzeti rendelkezések LW helyzetéhez hasonló helyzetre való alkalmazásának nem függ a 2011/95 irányelvvel való összeegyeztethetősége attól, hogy LW-nek és szüleinek lehetőségük van-e arra, hogy Tunéziában telepedjenek. Mivel ezen irányelv 23. cikkének célja annak lehetővé tétele, hogy a menekült jogállású személyt megillessék az e jogállás által számára biztosított jogok, fenntartva a család egységét a fogadó tagállam területén, LW családjának azon lehetősége, hogy Tunéziában telepedjen le, nem igazolhatja az e rendelkezés (2) bekezdésében szereplő fenntartás olyan értelmezését, amely szerint az kizárja LW számára menekült jogállás elismerését, mivel az ilyen értelmezés azt jelentené, hogy az apja lemond a számára Németországban biztosított menedékjogról.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499